

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 11. května 2020 č. 538 o přijetí krizového opatření

V návaznosti na usnesení vlády č. 194 ze dne 12. března 2020, kterým vláda v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlásila pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2) na území České republiky nouzový stav a ve smyslu § 5 písm. a) až e) a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro řešení vzniklé krizové situace, rozhodla o přijetí krizových opatření ve smyslu ustanovení § 5 písm. e) a § 6 odst. 1 písm. b) krizového zákona.

Vláda

I. zrušuje s účinností od 14. května 2020 část II. bod 1 písm. b) a bod 2 usnesení vlády ze dne 23. března 2020 č. 280, vyhlášeného pod č. 127/2020 Sb.;

II. nařizuje

1. čestná prohlášení nahrazující posouzení zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, uplatněná podle části II. bodu 1 písm. b) usnesení vlády ze dne 23. března 2020 č. 280, vyhlášeného pod č. 127/2020 Sb., platí do konce nouzového stavu,

2. jestliže nebyly ve smyslu části II. bodu 2 usnesení vlády ze dne 23. března 2020 č. 280, vyhlášeného pod č. 127/2020 Sb., po dobu trvání nouzového stavu provedeny pracovnělékařské periodické prohlídky podle § 11 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, ve znění pozdějších předpisů, nebo jiných právních předpisů, platnost lékařských posudků o zdravotní způsobilosti k práci vydaných na základě a) vstupních lékařských prohlídek nebo pracovnělékařských periodických prohlídek nebo b) pracovnělékařských mimořádných prohlídek podle § 12 odst. 2 písm. e) nebo písm. f) bodu 3 vyhlášky č. 79/2013 Sb., jejichž platnost končí v době vyhlášeného nouzového stavu, se prodlužuje do konce nouzového stavu.

Ministerstvo zdravotnictví vydalo dne 13. května 2020 Mimořádné opatření, kterým stanoví přechodná ustanovení pro vypořádání se s následky neprovádění vstupních a periodických pracovnělékařských prohlídek, jehož znění je na našich stránkách www.dosia.cz k dispozici.

V této souvislosti vydáváme pro předsedy odborových organizací naše stanovisko:

1) Vstupní prohlídky

Pokud byla v průběhu nouzového stavu využita možnost nahradit vstupní prohlídku čestným prohlášením, pak toto čestné prohlášení je platné pro kategorie práce 1 a 2 do 15. srpna 2020 (90 dnů po ukončení nouzového stavu, nouzový stav končí 17. května 2020). Pro kategorie práce 2R, 3 a 4 nebo pro práce, jejichž součástí je riziko ohrožení zdraví dle vyhl. č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou rizik ohrožení zdraví uvedených v příloze č. 2 části II bodu 1 a 5 vyhl. č. 79/2013 Sb. nebo u prací konaných podle jiných právních předpisů je platnost čestného prohlášení do 16. června 2020 (30 dnů po ukončení nouzového stavu, nouzový stav končí 17. května 2020). Do té doby musí zaměstnavatel vyslat zaměstnance k provedení vstupní prohlídky k poskytovateli pracovnělékařských služeb.

Lhůta 30 dnů se tedy týká všech zaměstnanců, kteří jsou v kategorii práce 2R, 3 a 4 a zaměstnanci, jejich zdravotní způsobilost se posuzuje dle jiných právních předpisů (např. řidiči autobusů, tramvají a trolejbusů, strojvedoucí metra, zaměstnanci drážní dopravy apod.). Dále se týká zaměstnanců, kteří jsou v kategorii práce 1 nebo 2 a je-li součástí jejich práce riziko ohrožení zdraví dle vyhl. č. 79/2013 Sb. s výjimkou rizika ohrožení zdraví: „Práce ve školách a školských zařízeních podle školského zákona, ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, s výjimkou prací v objektech, u kterých není obvyklý přímý kontakt s žáky, klienty nebo pacienty, a dále práce zahrnující poskytování sociálních služeb v přirozeném sociálním prostředí osob“ a „Řízení motorových vozidel s výjimkou řidičů podle § 87 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, pokud je tato činnost vykonávána jako obvyklá součást výkonu práce nebo jsou do místa výkonu práce přepravovány další osoby“. Jedná se tedy např. o jeřábníky a vazače, řidiče VZV, noční práce apod., i když jsou dle kategorizace prací zařazeni do kategorie práce 1 nebo 2.

Důležité je opět včasné vyslání na lékařskou prohlídku, protože i zde platí, že u osob zdravotně způsobilých nastávají právní účinky lékařského posudku až uplynutím lhůty pro podání návrhu na přezkoumání lékařského posudku (10 pracovních dnů a počíná běžet dnem prokazatelného předání lékařského posudku). Tuto lhůtu lze zkrátit vzdáním se práva na přezkoumání lékařského posudku, kdy je nutné, aby se svého práva vzdal zaměstnanec i zaměstnavatel a právní účinky lékařského posudku nastávají v takovém případě následujícím pracovním dnem po dni, kdy tak učinil poslední z nich.

Pro stanovení termínu periodické prohlídky je rozhodné datum vydání lékařského posudku při vstupní prohlídce, nikoli datum nástupu do práce, podpisu pracovní smlouvy nebo dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo datum podpisu čestného prohlášení nahrazujícího vstupní prohlídku.

2) Periodické prohlídky

Pokud měla být v průběhu nouzového stavu vykonána periodická prohlídka, mají lékařské posudky prodlouženou platnost dle znění závěru lékařského posudku:

- o 90 dnů (tedy do 15. srpna 2020, nouzový stav končí 17. května 2020) v případě, že se jedná o osobu zdravotně způsobilou
- o 30 dnů (tedy do 16. června 2020, nouzový stav končí 17. května 2020) v případě, že se jedná o osobu zdravotně způsobilou s podmínkou (tedy i když je podmínka uvedena v lékařském posudku vydaném pro stejný účel opakovaně a spočívá v užívání určitého kompenzačně upraveného zařízení nebo zdravotnického prostředku)

3) Upozornění

Největším problémem se tak mohou stát periodické prohlídky, které mají být vykonány těsně po skončení nouzového stavu (končí platnost lékařského posudku), a u kterých nebylo možné zajistit včasné vyslání zaměstnance na tuto pracovnělékařskou prohlídku. Zde není stanovena žádná lhůta pro prodloužení platnosti lékařských posudků a tak např. pokud končí platnost lékařského posudku 18. května 2020, od 19. května 2020 není zaměstnanec zdravotně způsobilý k práci a zaměstnavatel mu nemůže přidělovat práci do doby nabytí právních účinků lékařského posudku po vykonání periodické prohlídky.

V těchto případech doporučuje SIBP OS DOSIA využít možnosti vzdání se práva na přezkoumání lékařského posudku, kdy se zaměstnavatel vzdá svého práva a požádá zaměstnance, aby se též vzdal svého práva na přezkoumání lékařského posudku tak, aby mu mohla být od následujícího pracovního dne, kterým nabude lékařský posudek právních účinků, přidělována práce.

Vzhledem k celkové délce trvání nouzového stavu cca 2 měsíce však pevně věříme, že díky využívání lhůt pro vysílání zaměstnanců k provádění periodických prohlídek, bude těchto případů minimum. Zaměstnavatelé mohli vysílat zaměstnance na periodické prohlídky až 90 dnů před skončením platnosti lékařských posudků a SIBP OS DOSIA doporučuje při svých kontrolách vyslání právě o minimálně 2 měsíce před skončením platnosti lékařských posudků s tím, že nezbytné minimum při sečtení všech zákonných lhůt stanovených zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů je více než 30 pracovních dnů před skončením platnosti lékařských posudků (10 pracovních dnů má registrující poskytovatel na vydání výpisu ze zdravotnické dokumentace nebo potvrzení o nezměněném zdravotním stavu, 10 pracovních dnů má poskytovatel pracovnělékařských služeb na vydání lékařského posudku a 10 pracovních dnů je lhůta pro podání návrhu na přezkoumání lékařského posudku), i když v praxi nedochází k jejich využití v plném rozsahu.

**V případě potřeby kontaktujte svazového inspektora Petra Vozába
tel.: 737 246 022**

mail: vozab.petr@dosia.cz

Zpracoval: Petr Vozáb, SIBP OS DOSIA, dne 15. 5. 2020